

ТРИБУНА АСПРАНТА

УДК 352/354-043.5(477)

DOI: 10.31733/2078-3566-2023-6-269-275

Олександр БІЛЬЧУК©

аспірант

(Дніпропетровський державний університет
внутрішніх справ, м. Дніпро, Україна)

СУТНІСТЬ, ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ НАПРЯМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ У СФЕРІ ПРИМУСОВОГО ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ І РІШЕНЬ ІНШИХ ОРГАНІВ

Зроблено спробу з'ясувати сутність, зміст та основні напрями реалізації державної політики України у сфері примусового виконання судових рішень і рішень інших органів на основі аналізу чинного законодавства, наявних наукових, публіцистичних та методичних джерел, у тому числі щодо зарубіжного досвіду.

Визначено складові реалізації державної політики у сфері примусового виконання судових рішень та рішень інших органів, а саме: 1) нормативну; 2) інституційно-організаційну; 3) функціональну; 4) інструментальну; 5) гарантувальну; 6) адміністративно-примусову.

Встановлено, що державна політика України у сфері примусового виконання судових рішень і рішень інших органів із застосуванням адміністративно-правових заходів реалізується через: прийняття низки стратегічно важливих програмно-цілевих документів, адже судові рішення чи наказ мають бути оформлені у вигляді виконавчих документів, що містять інформацію про вимоги, котрі мають бути виконані, та вказівки про способи і строки їх виконання; спеціально уповноважених суб'єктів владних повноважень, відповідальних за примусове виконання судових рішень та рішень інших органів (у різних країнах це може бути судовий пристав, виконавча служба, міністерство юстиції чи інша організація); застосування примусових заходів до боржників, які не виконують судові рішення добровільно, серед яких можуть бути такі дії, як арешт майна, блокування рахунків, конфіскація майна, обмеження права на отримання певних послуг або ліцензій, штрафи та інші заходи, передбачені законом; співпрацю та взаємодію з іншими органами, такими як поліція, податкова служба, банки, фінансові установи тощо.

Розглянуто механізм реалізації державної політики щодо примусового виконання судових рішень, котрий включає нормативно-правові, організаційні, економічні засоби та методи впливу на керований об'єкт і передбачає вироблення відповідних рішень, створення управлінських структур, застосування необхідних ресурсів.

З'ясовано характерні риси адміністративно-правового забезпечення державної політики у сфері примусового виконання судових рішень та рішень інших органів.

Ключові слова: адміністративно-правове забезпечення, державна політика, напрями реалізації державної політики, примусове виконання судових рішень і рішень інших органів.

Постановка проблеми. Примусове виконання судових рішень та рішень інших органів – це процес здійснення винесених судом рішень або наказів шляхом застосування сили і примусових заходів. Воно здійснюється в межах державного управління, адже забезпечується владною силою держави та її суб'єктів у вигляді органів державної влади з метою забезпечення виконання правових приписів і захисту законних інтересів сторін у разі, коли добровільне виконання рішення неможливе чи є неправомірним.

Маючи свою специфіку, примусове виконання судових рішень та рішень інших органів як складова державного управління не може ефективно відбуватися без впливу на цей процес державної політики шляхом «формування умоглядних (віртуальних)

© О. Більчук, 2023

ORCID iD: <https://orcid.org/0009-0009-7845-3724>

k_appad@dduvs.in.ua

результатів – ідей, концепцій, доктрин (інакше кажучи, бачень і упереджень), а також визначення намірів, програм, завдань тощо. Впровадження або втілення у життя сформованих раніше концепцій або проєктів» [1]. І це очевидно, адже саме держава через державні інституції та за допомогою відповідних кроків різними правовими засобами забезпечує владний вплив на систему виконання судових рішень та виконавчих документів, визначених Законом України «Про виконавче провадження».

Така діяльність, навіть попри те, що здійснюється, крім державних, і приватними виконавцями, є виключно державницькою, спрямованою на реалізацію положень ч. 2 ст. 19 Конституції України, та є складовою державної правової політики. Хоча сам процес виконання рішень судів та інших органів безпосередньо і не впливає зі змісту Закону України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» [2], але виконавче провадження як завершальна стадія судового провадження і примусове виконання судових рішень та рішень інших органів (посадових осіб), його законність, транспарентність та ефективність належать до формуючих факторів реалізації державної політики в інших сферах, у тому числі економічній та соціальній.

Аналіз публікацій, в яких започатковано вирішення цієї проблеми.

Проблема невиконання судових рішень та рішень інших органів і посадових осіб для України не нова як у теоретичному, так і праксеологічному аспектах, адже досліджувалася багатьма відомими правниками. Зокрема, слід згадати наукові праці В. Авер'янова, А. Авторгова, В. Бевзенка, О. Безпалової, Ю. Битяка, І. Бородіна, Р. Гоніна, О. Ісаснкова, В. Каменкова, Т. Коломоєць, В. Колпакова, А. Комзюка, О. Кузьменко, Д. Лук'янця, П. Макушева, Р. Мельника, Т. Мінки, Р. Миронюка, В. Мороз, О. Музичука, А. Собакаря, М. Тиценка, О. Юніна та інших вчених. Водночас проблематика державної політики у сфері примусового виконання судових рішень і рішень інших органів та відповідного адміністративно-правового забезпечення її реалізації комплексно не досліджувалася. Переважна більшість учених у своїх доробках або висвітлюють її фрагментарно, або не торкаються зовсім.

Отже, мета статті полягає у з'ясуванні сутності, змісту та основних напрямів реалізації державної політики України у сфері примусового виконання судових рішень і рішень інших органів.

Виклад основного матеріалу. Забезпечення системності та всеосяжності проведення реформ передбачає запровадження процедури повного циклу публічної політики, котра застосовується з урахуванням вимог українського законодавства щодо пріоритетності інтеграції України в європейський економічний, правовий простір. Про наявність окремої державної політики у згаданій сфері можна судити з огляду на Закон України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики», що визначає пріоритетні напрями політики української держави, такі як: забезпечення справедливого і доступного судочинства; посилення протидії корупції та тіншовій економічній діяльності; забезпечення безумовного дотримання принципів законності, насамперед вищими посадовими особами держави, політиками, суддями, керівниками правоохоронних органів і силових структур; боротьба зі злочинністю шляхом поліпшення координації роботи правоохоронних органів, оптимізації їх структури, належного забезпечення їх діяльності [2].

Вивчення державної політики у сфері примусового виконання рішень судів та інших органів є вельми актуальною темою, оскільки до того моменту, поки в цій сфері не буде вироблено арсеналу ефективних прийомів її регулювання, не може бути й мови про захист прав людини і основоположних свобод, що передбачає право на справедливий суд та виконання його рішень.

Європейський суд з прав людини у своїх рішеннях неодноразово доходив висновку, що невиконання судового рішення призводить до ситуації, несумісної з принципом верховенства права, негативно впливає на авторитет органів законодавчої, виконавчої та судової влади, оскільки в цьому випадку не досягається кінцева мета правосуддя – захист інтересів громадян і реальне поновлення їхніх порушених прав. Крім того, невиконання або тривале виконання судових рішень та рішень інших органів негативно впливає на систему захисту прав та інвестиційну привабливість України [3].

Власне державну політику вчені розуміють як «відносно стабільну, організовану й цілеспрямовану діяльність уряду щодо певної проблеми, яка здійснюється ним безпосередньо чи опосередковано через уповноважених агентів і впливає на життя суспільства» [4, с. 14; 5].

Одні вчені характеризують державну політику як «дії органів державної влади щодо вирішення проблем, які оптимально сприяють реалізації інтересів суспільства» [6, с. 9], інші – як стабільну, організовану та цілеспрямовану діяльність уряду з певної проблеми, що здійснюється ним безпосередньо або опосередковано через уповноважених агентів та впливає на життя суспільства [7, с. 14].

Саму державну політику доцільно розглядати як сукупність заходів та дій, що здійснюються державою задля досягнення певних цілей та реалізації своїх інтересів на внутрішньому та міжнародному рівнях. Вона є системою планування, прийняття рішень та реалізації конкретних заходів, вкладених в управління суспільством, економікою, політикою, соціальною сферою та іншими аспектами життя суспільства. Необхідність її формування та подальшої ефективної реалізації у будь-якій країні продиктована об'єктивними передумовами, викликаними забезпеченням реформування наявної системи виконавчого провадження.

Будь-яка державна політика включає розробку та застосування законів, правил, норм і програм, що регулюють діяльність державних інституцій, забезпечують функціонування правової держави та сприяють розвитку суспільства. Вона може бути спрямована на досягнення різних цілей, таких як економічне зростання, соціальна справедливість, забезпечення безпеки та стабільності, захист прав і свобод громадян, зміцнення державного суверенітету тощо.

Головним у розумінні державної політики є те, що будь-який її різновид та складовий елемент формується і реалізується на основі політичних, економічних, соціальних та культурних факторів, а також впливу громадської думки, інтересів різних груп та міжнародної кон'юнктури.

Як важливий комплекс заходів та стратегій, що застосовуються державою, з метою досягнення певних цілей та реалізації інтересів держави та її громадян, державна політика зазвичай визначається урядом або іншими органами влади і включає набір напрямів, принципів, планів і програмних дій, спрямованих на забезпечення економічного розвитку, соціальної стабільності, національної безпеки, захисту прав і свобод громадян, взаємодії з іншими державами та участь у міжнародній політиці.

У сфері примусового виконання судових рішень та рішень інших органів державна політика реалізується в межах шістьох невід'ємних складових, серед яких:

1) нормативна складова, що подана системою правових актів, реалізація норм яких спрямована на своєчасне, повне і неупереджене виконання рішень, примусове виконання яких передбачено законом;

2) інституційно-організаційна складова, що передбачає наявність системи суб'єктів публічного адміністрування, спеціально створених державою, та спроможність органів влади реалізовувати ефективну політику засобами ієрархізації та впорядкування відносин між різними державними інституціями в межах досягнення єдиних цілей державної політики у сфері примусового виконання судових рішень та рішень інших органів. Тобто організаційна інституціоналізація з огляду на наявність чітко детермінованих принципів і засад створює умови державним і недержавним установам та органам для солідарного формування державної політики в названій сфері шляхом застосування комплексу адміністративно-правових засобів, реалізації відповідних програм сприяння та стимулювання, проведення моніторингу за станом розвитку законодавства про виконавче провадження та дотримання норм щодо виконання судових рішень;

3) функціональна складова, що, крім мети, завдань та сукупності правовідносин, котрі забезпечують зв'язок суб'єктів публічного адміністрування, насамперед у вигляді органів державної виконавчої служби та приватних виконавців, із боржником або стягувачем, передбачає обов'язкову наявність функцій реалізації державної політики, а саме: правоохоронної, контрольної, установчої та правозастосовної;

4) інструментальна складова, що виступає імперативною концептуальною позицією держави щодо напрямів та змісту подальшого розвитку виконавчого законодавства, удосконалення практики його застосування, оптимізації примусового виконання судових рішень та рішень інших органів за допомогою правового інструментарію у вигляді застосування сукупності правових засобів, форм і методів;

5) гарантувальна складова, що передбачає гарантування державою виконання рішення суду про стягнення коштів та зобов'язання вчинити певні дії щодо майна, боржником за яким є: державний орган; державні підприємство, установа, організація;

юридична особа, примусова реалізація майна якої забороняється відповідно до законодавства;

б) адміністративно-примусова складова, що передбачає застосування уповноваженими суб'єктами владних повноважень заходів примусового виконання рішень у частині: звернення стягнення на кошти, цінні папери, інше майно (майнові права), корпоративні права, майнові права інтелектуальної власності, об'єкти інтелектуальної, творчої діяльності, інше майно (майнові права) боржника, у тому числі якщо вони перебувають в інших осіб або належать боржникові від інших осіб, або боржник володіє ними спільно з іншими особами; звернення стягнення на заробітну плату, пенсію, стипендію та інший дохід боржника; вилучення в боржника і передача стягувачу предметів, зазначених у рішенні; заборони боржнику розпоряджатися та/або користуватися майном, котре належить йому на праві власності, у тому числі коштами, або встановлення боржнику обов'язку користуватися таким майном на умовах, визначених виконавцем.

Отже, примусове виконання судових рішень є важливою складовою судової системи та дозволяє забезпечити дотримання правопорядку і справедливості шляхом забезпечення виконання рішень суду шляхом реалізації виваженої юстиційної державної політики, що виявляється у втіленні в життя конкретних заходів для досягнення поставлених цілей зусиллями всіх верств суспільства за чільної ролі державної виконавчої влади.

Названа політика із застосуванням адміністративно-правових заходів реалізується через:

– прийняття низки стратегічно важливих програмно-цілевих документів, адже судові рішення чи наказ мають бути оформлені у вигляді виконавчих документів, що містять інформацію про вимоги, котрі мають бути виконані, та вказівки про способи та строки їх виконання;

– спеціально уповноважених суб'єктів владних повноважень, відповідальних за примусове виконання судових рішень та рішень інших органів (у різних країнах це може бути судовий пристав, виконавча служба, міністерство юстиції чи інша організація);

– застосування примусових заходів до боржників, які не виконують судові рішення добровільно, серед яких можуть бути такі дії, як арешт майна, блокування рахунків, конфіскація майна, обмеження права на отримання певних послуг або ліцензій, штрафи та інші заходи, передбачені законом;

– співпрацю з іншими органами, співробітництво та взаємодію з іншими органами, такими як поліція, податкова служба, банки, фінансові установи тощо.

Механізм реалізації будь-якої державної політики, у тому числі й щодо примусового виконання судових рішень, включає нормативно-правові, організаційні, економічні засоби та методи впливу на керований об'єкт і передбачає вироблення відповідних рішень, створення управлінських структур, застосування необхідних ресурсів.

Ефективність виконання такого комплексу заходів залежить від реалістичності поставлених цілей, взаємодії всіх організаторів та учасників реалізації політичного курсу, підтримки його соціальними групами та лідерами політичних течій.

Для реалізації державної політики органи державної влади розроблялися відповідні програми, плани, концепції (наприклад, Стратегія реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015–2020 роки, схвалена Указом Президента України № 276/2015 від 20.05.2015 [8]).

Національна стратегія розв'язання проблеми невиконання рішень судів, боржниками за якими є державний орган або державне підприємство, установа, організація, на період до 2025 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України № 1218-р від 30 вересня 2020 р. [9], план заходів щодо реалізації Національної стратегії розв'язання проблеми невиконання рішень судів, боржниками за якими є державний орган або державне підприємство, установа, організація, на період до 2025 року, схвалений розпорядженням Кабінету Міністрів України № 210-р від 17 березня 2021 р. [10], Концепція вдосконалення судівництва для утвердження справедливого суду в Україні відповідно до європейських стандартів, схвалена Указом Президента України № 361/2006 від 10 травня 2006 р. [11], Указ Президента України «Про додаткові заходи щодо підвищення ефективності виконання рішень судів» № 261/2008 від 24 березня 2008 р. [12] та інші концептуально-планувальні документи).

Державна політика у сфері примусового виконання судових рішень та рішень інших органів є складовою внутрішньої політики української держави. Необхідність виділення її як окремих напрям державної правової політики зумовлена і станом виконання рішень судів та інших органів, адже з року в рік він залишається катастрофічно низьким. Виконується не більше 3 %, у той час як середній показник серед країн Євросоюзу – 50–70 %. Тобто з кожних 100 гривень визнаного судом боргу кредитор повертається лише 3 гривні, а на макроекономічному рівні це призводить до того, що частка проблемних заборгованостей становить майже 20 % ВВП України [13].

Висновки. Таким чином, державна політика у сфері примусового виконання судових рішень та рішень інших органів є складником внутрішньо-організаційної загальнодержавної політики, специфічною, пріоритетною діяльністю держави та її інституцій, що охоплює систему цілей, пріоритетів, завдань, принципів, напрямів, механізмів її формування та реалізації з метою зменшення кількості невиконаних рішень судів, кількості звернень до Європейського суду з прав людини у зв'язку з невиконанням або тривалим виконанням рішень національних судів та, врешті-решт, підвищення рівня довіри суспільства до державних інституцій.

Характерними рисами адміністративно-правового забезпечення державної політики у сфері примусового виконання судових рішень та рішень інших органів є:

1) така політика є складником внутрішньо-організаційної загальнодержавної правової політики;

2) спрямованість на повне і неупереджене виконання та реалізацію рішень юрисдикційних органів відповідно до вимог чинного законодавства, тобто практичне втілення в життя нормативно-правових актів, що регулюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів;

3) здійснення на основі загальних та спеціальних принципів, що є обов'язковою частиною системи виконавчих процедур та додатковими стандартами розподілу норм, котрі регулюють такі процедури;

4) стратегічний характер як формування такої політики, так і її реалізації, що забезпечується вирішенням комплексу державно-управлінських завдань та виконанням функцій за допомогою методів, зміст яких визначається у повноваженнях відповідних суб'єктів;

5) надання державою гарантій щодо виконання рішень суду про стягнення коштів та зобов'язання вчинити певні дії щодо майна, боржником за яким є державний орган; державні підприємство, установа, організація; юридична особа, примусова реалізація майна якої забороняється відповідно до законодавства;

6) здійснення через державну та приватну систему суб'єктів примусового виконання рішень судів та інших органів;

7) обов'язкова наявність публічно-правового механізму реалізації, що охоплює комплекс відповідних організаційно-управлінських, нормативно-правових, фінансово-економічних, соціально-психологічних та інших заходів;

8) спрямованість на розв'язання актуальних проблем невиконання рішень судів та інших органів і врегулювання суспільних відносин у сфері виконавчого провадження, у тому числі й забезпеченого засобами примусового характеру, що має комплексний характер, а тому дає змогу спрямовувати в необхідних напрямках діяльність публічної адміністрації;

9) здійснення за допомогою публічно-правових (адміністративних) інструментів (знарядь) політики як специфічних способів, за допомогою яких політика як реакція на проблему втілюється в життя.

Список використаних джерел

1. Петровський П. Методологічні аспекти впровадження державної політики. *Державне управління: теорія та практика : елект. наук. фах. журн.* Київ : НАДУ, 2007. № 1(5). URL: <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/Dutp/2007-1>.
2. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики : Закон України від 01 липня 2010 р. *Відомості Верховної Ради України.* 2010. № 40. Ст. 527.
3. Реформування системи виконання судових рішень. *Урядовий портал.* URL: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/reformi/verhovenstvo-prava-ta-borotba-z-korupciyeu/reformuvannya-sistemi-vikonannya-sudovih-rishen>.
4. Романов В., Рудік О., Брус Т. Вступ до аналізу державної політики. Київ : Основи, 2000. 243 с.

5. Кривачук Л. Державне управління охороною дитинства як окремих напрям державного управління: розвиток понятійно-категоріального апарату. *Теоретичні та прикладні питання державотворення : електрон. наук. фак. вид.* Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2014. Вип. 15. С. 5–18. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tppd_2014_15_3.
6. Валецький О. Л. Державна політика в Україні: методологія аналізу, стратегія, механізми впровадження : монографія. Київ : НІСД, 2001. 242 с.
7. Романов В., Рудік О., Брус Т. Вступ до аналізу державної політики : навч. посібник. Київ : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2001. 238 с.
8. Про Стратегію реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015-2020 роки : Указ Президента України від 20.05.2015 р. № 276/2015. *Офіційний вісник Президента України*. 2015. № 13. Ст. 864.
9. Про схвалення Національної стратегії розв'язання проблеми невиконання рішень судів, боржниками за якими є державний орган або державне підприємство, установа, організація, на період до 2025 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 1218-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1218-2020-%D1%80#Text>.
10. Про затвердження плану заходів щодо реалізації Національної стратегії розв'язання проблеми невиконання рішень судів, боржниками за якими є державний орган або державне підприємство, установа, організація, на період до 2025 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 березня 2021 р. № 210-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/210-2021-%D1%80#Text>.
11. Про Концепцію вдосконалення судівництва для утвердження справедливого суду в Україні відповідно до європейських стандартів : Указ Президента України від 10 травня 2006 р. № 361/2006. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361/2006#Text>.
12. Про додаткові заходи щодо підвищення ефективності виконання рішень судів : Указ Президента України від 24 березня 2008 р. № 261/2008. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261/2008#Text>.
13. Чепурний В. Яка система виконання судових рішень потрібна для інтеграції України до ЄС. *Українська правда*. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/07/27/689668/>.

Надійшла до редакції 10.11.2023

References

1. Petrovskiy, P. (2007) Metodolohichni aspekty vprovadzhennia derzhavnoi polityky [Methodological aspects of state policy implementation]. *Derzhavne upravlinnia: teoriia ta praktyka : elekt. nauk. fakh. zhurn.* Kyiv : NADU. № 1(5). URL: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/Dutp/2007-1>. [in Ukr.].
2. Pro zasady vnutrishnoi i zovnishnoi polityky [About the principles of domestic and foreign policy] : Zakon Ukrainy vid 01 lypnia 2010 r. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. 2010. № 40. St. 527. [in Ukr.].
3. Reformuvannia systemy vykonannia sudovykh rishen [Reforming the system of execution of court decisions]. *Uriadovi portal*. URL: <https://www.kmu.gov.ua/diialnist/reformi/verhovnenstvo-pravata-borotba-z-korupciyeyu/reformuvannya-sistemi-vikonannya-sudovih-rishen>. [in Ukr.].
4. Romanov, V., Rudik, O., Brus, T. (2000) Vstup do analizu derzhavnoi polityky [Introduction to the analysis of state policy]. Kyiv : Osnovy. 243 p. [in Ukr.].
5. Kryvachuk, L. (2014) Derzhavne upravlinnia okhoroноiu dytynstva yak okremiy napriam derzhavnoho upravlinnia: rozvytok poniatiino-katehoriialnoho aparatu [State management of childhood protection as a separate direction of state management: development of conceptual and categorical apparatus]. *Teoretychni ta prykladni pytannia derzhavotvorennia : elektron. nauk. fakh. vyd.* Odessa : ORIDU NADU. Vyp. 15, pp. 5–18. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tppd_2014_15_3. [in Ukr.].
6. Valevskiy, O. L. (2001) Derzhavna polityka v Ukraini: metodolohiia analizu, stratehiia, mekhanizmy vprovadzhennia [State policy in Ukraine: analysis methodology, strategy, implementation mechanisms] : monohrafiia. Kyiv : NISD. 242 p. [in Ukr.].
7. Romanov, V., Rudik, O., Brus, T. (2001) Vstup do analizu derzhavnoi polityky [Introduction to the analysis of state policy] : navch. posibnyk. Kyiv : Vyd-vo Solomii Pavlychko «Osnovy». 238 p. [in Ukr.].
8. Pro Stratehiu reformuvannia sudoustroiu, sudochynstva ta sumizhnykh pravovykh instytutiv na 2015-2020 roky [About the Strategy for Reforming the Judiciary, Judiciary and Related Legal Institutions for 2015-2020] : Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 20.05.2015 r. № 276/2015. *Ofitsiyni visnyk Prezydenta Ukrainy*. 2015. № 13. St. 864. [in Ukr.].
9. Pro skhvalennia Natsionalnoi stratehii rozv'язannia problemy nevykonannia rishen sudiv, borzhnykamy za yakymy ye derzhavnyi orhan abo derzhavne pidpriemstvo, ustanova, orhanizatsiia, na period do 2025 roku [On the approval of the National Strategy for Solving the Problem of Non-Execution

of Court Decisions, for which the debtors are a state body or a state enterprise, institution, organization, for the period until 2025] : rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 30 veresnia 2020 r. № 1218-r. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1218-2020-%D1%80#Text>. [in Ukr.].

10. Pro zatverdzhennia planu zakhodiv shchodo realizatsii Natsionalnoi stratehii rozviazannia problemy nevykonannia rishen sudiv, borzhnykamy za yakymy ye derzhavnyi orhan abo derzhavne pidpriemstvo, ustanova, orhanizatsiia, na period do 2025 roku [On the approval of the plan of measures for the implementation of the National strategy for solving the problem of non-execution of court decisions, for which the debtors are a state body or a state enterprise, institution, organization, for the period until 2025] : rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 17 bereznia 2021 r. № 210-r. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/210-2021-%D1%80#Text>. [in Ukr.].

11. Pro Kontseptsiuu vdoskonalennia sudivnytstva dlia utverdzhennia spravedlyvoho sudu v Ukraini vidpovidno do yevropeyskykh standartiv [About the Concept of improving the judiciary to establish a fair court in Ukraine in accordance with European standards] : Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 10 travnia 2006 r. № 361/2006. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361/2006#Text>. [in Ukr.].

12. Pro dodatkovi zakhody shchodo pidvyshchennia efektyvnosti vykonannia rishen sudiv [On additional measures to improve the efficiency of execution of court decisions] : Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 24 bereznia 2008 r. № 261/2008. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261/2008#Text>. [in Ukr.].

13. Chepurnyi, V. Yaka systema vykonannia sudovykh rishen potribna dlia intehratsii Ukrainy do YeS [What system of execution of court decisions is needed for the integration of Ukraine into the EU]. *Ukrainska pravda*. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/07/27/689668/>. [in Ukr.].

ABSTRACT

Oleksandr Bilchuk. The essence, content and main directions of implementation of the state policy of Ukraine in the area of enforcement of court decisions and decisions of other bodies. The article, based on the analysis of current legislation, available scientific, journalistic and methodical sources, including foreign experience, attempts to clarify the essence, content and main directions of implementation of the state policy of Ukraine in the field of enforcement of court decisions and decisions of other bodies.

The components of the implementation of state policy in the field of enforcement of court decisions and decisions of other bodies are determined, including: 1) normative; 2) institutional and organizational; 3) functional; 4) instrumental; 5) guarantee; 6) administrative and coercive component.

It has been established that the state policy of Ukraine in the field of enforcement of court decisions and decisions of other bodies with the application of administrative and legal measures is implemented through: the adoption of a number of strategically important programmatic and target documents, because the court decision or order must be issued in the form of executive documents containing information on the requirements that must be fulfilled and instructions on the methods and terms of their fulfillment; specially authorized subjects of power responsible for enforcement of court decisions and decisions of other bodies (in different countries, this may be a bailiff, executive service, Ministry of Justice or other organization); the application of coercive measures to debtors who do not comply with court decisions voluntarily, which may include such actions as seizure of property, blocking of accounts, confiscation of property, restriction of the right to receive certain services or licenses, fines and other measures provided for by law; cooperation with other authorities, cooperation and interaction with other authorities, such as the police, the tax office, banks, financial institutions, etc.

The mechanism of implementation of state policy regarding the enforcement of court decisions, which includes regulatory, organizational, economic means and methods of influence on the controlled object and provides for the development of appropriate decisions, the creation of management structures, and the use of necessary resources, is considered.

The characteristic features of the administrative and legal support of state policy in the field of enforcement of court decisions and decisions of other bodies have been clarified.

Keywords: *administrative and legal support, state policy, directions of state policy implementation, enforcement of court decisions and decisions of other bodies.*